

LAMA Sitä saatiin, mitä tilattiin

Maailman taloutta on osuvasti verrattu loistoristeilijä Titaniciin, joka varoituksia kuulematta, suuruuteensa uskoen, ajoi jäävuoreen ja upposi. Näin kävi myös uusliberaaliin maailmanlaajuiseen vapaakauppaan uskovalle maailman taloudelliselle ja poliittiselle eliitille, jotka varoituksista huolimatta upposivat lamaan.

Kuka tätä maailmaa johtaa? Kuka kirjoittaa sen käsikirjoituksen? Virallisia globaaleja instituutioita ovat Maailmanpankki, Kansainvälinen valuutta rahasto (IMF), Maailman kauppajärjestö (WTO). Lisäksi ovat YK ja sen alajärjestöt, tiedemaailma yliopistoinen, suuret talousblokit G20- ja G8-maat, EU, Nafta yms. Lopuksi ovat sitten vielä kaikkein vaikuttavimmat - monikansalliset suuryhtiöt ja heidän järjestönsä sekä käskynjakotilaisuutensa Davosin talousfoorumi, johon maailman johtavat poliitikot kilvan pyrkivät. Koko tämä valtava systeemi on hyväksynyt ainoaksi oikeaksi opiksi amerikkalaisten taloustieteilijöiden Friedrich von Hayekin ja Milton Friedmanin uusliberaalin ideologian, jonka päätavoite on maailmanlaajuinen rajoittamaton vapaakauppa sekä kansallisvaltioiden päättäväisyyden minimoiminen taloutta koskeissa lainsäädännöissä.

Uusliberaalia politiikkaa on harjoitettu 1970-luvun ensimmäisestä öljykriisistä alkaen. Ronald Reagan voitti vuonna 1980 USA:n presidentinvaalit Milton Friedmanin opeilla ja nimitti hänet taloudelliseksi neuvonantajakseen. Margaret Thatcher toi opit Englantiin. EU otti opit omakseen, ja nyt ne ovat koko maailman "uskonto". Suomen valtaeliitti on 1980-luvulta alkaen toteuttanut kaikki uusliberaalin politiikan vaiheet, Luxemburgin-julistuksesta (1984) ja markan vapauttamisesta 1985-1991 alkaen. Jo 1990-luvun alun lama oli suurelta osin tämän uu-

den politiikan seurausta, kun Suomea valmisteltiin EU-kuntoon. EU on ollut kaiken aikaa jopa innostuneempi uusliberalisti kuin USA, ja Suomi on ollut EU:ssa tässäkin asiassa mallioppilas. Suomessa ei ole yhtään uusliberaalia poliitikkoa eikä uusliberalistiseksi julistautunutta puoluetta. Siitä huolimatta Suomi on harjoittanut puhtaan uusliberaalia politiikkaa jo 1980-luvulta Harri Holkerin hallituksesta alkaen. Hallitusten koostumus vaihtelee, muuta politiikan sisältö pysyy muuttumattomana. Ei ole ihme, että äänestysinnostus kansan keskuudessa laskee, kun mikään ei muutu äänesti miten tahansa. Ideologisesti uusliberaalin politiikan sisältö on lähinnä kokoomuksen ideologiaa. Siksi ei ole ihme, että puhtaan uusliberaalin puolue lisää kannatustaan. Keskustalle ja sosiaalidemokraateille tämä on kylmää kyytiä. Sitä saadaan, mitä tilataan.

Nyt tämä uusliberaali politiikka on kokenut maailmanlaajuisen konkurssin. Jatkuvaan kasvuun, ylenpalttiseen kuluttamiseen ja kilpailuttamiseen perustuva systeemi on tullut tiensä päähän. Kasvihuoneilmiö sekä energian ja raaka-aineiden rajallinen määrä verrattuna maailman väestön määrään ja sen elintason nostovaatimuksiin merkitsee mahdotonta yhtälöä. Rajallisessa maailmassa ei voi olla rajatonta kasvua, johon uusliberalismi perustuu. Nämä kylmät realiteetit merkitsevät sitä, että kasvutavoitteesta on luovuttava.

Vallitseva lama on ensimmäinen globaali suurta enemmistöä koskettava koettelemus. Siksi on vaikea ennustaa laman kestoa ja lopullisia vaikutuksia. Olisi siinä maailman talousviisailla pohtimista, millainen toimiva talousmalli voisi olla. Futuurien, optioiden ja johdannaisten tilalle olisi löydettävä jotain reaalielämään paremmin soveltuvaa. Maailman val-

Kypsyvät mansikat eivät helpota Urho Kittilän huolta koko maatalouden selviämisestä. Suomi liittyi EU:hun huonoilla ehdoilla, saamatta riittäviä joustoja epäedullisille ilmasto-olosuhteille. Oman ruokahuollon turvaaminen näillä pelisäännöillä on kova haaste. Maaseudun tyhjenemisen vauhtia on vaikea pysäyttää johonkin toivottuun tasoon. Suhteellisen edun lait siirtävät ruuan tuotannon maailman parhaille alueille, niin kuin vapaassa kilpailussa aina.

taapitävät ovat kuitenkin jo tehneet yksimielisen ratkaisunsa, miten lamasta muka selvittää. He ovat valinneet velkaelvytyksen eli uusliberaalit ratkaisevat ongelmat uusliberaalilla tavalla. Paradoksi on, että he uskovat velkaelvytyksellä saatavan aikaan lisää kulutusta, joka johtaisi jatkuvaan kasvuun. Tämän tavoittelu oli ahneuden ohella perussyynä laman syntymiseen. Tautia yritetään siis parantaa antamalla potilaalle tekohengityksen avulla lisää samaa myrkyä, joka aiheutti taudin. Ei tarvitse olla näkijä eikä ennustaja eikä edes skeptikko, kun voi sanoa, että ei tule onnistumaan. Rahanjaolla voidaan saada tilapäistä kulutuskasvua, mutta perusongelmat eivät sillä korjaannu. Suuri romahdus voi vähän lykääntyä, mutta kupla vain kasvaa suuremmaksi ja ongelma sen myötä.

Todellista ymmärrystä uusliberaalin politiikan tiensä päähän tulosta ei valtaeliitin piirissä tapaa, ja keinot ovat sen mukaisia. Kuunnellaan vain samassa uskossa olevia asiantuntijoita ja toisin ajattelevat

vaetaan tai leimataan maailmanlopun ennustajiksi.

Tämä aika ei etsi syyllisiä. Arkistotkin vapautuvat yleensä vasta sen jälkeen, kun asianosaiset ovat edesmenneitä. Syy on aina jossain muualla kuin meillä. Näin on tämänkin taloudellisen konkurssitilan jälkeen. Sen verran haluaisin syyllisyysasiasta sanoa, että poliitikot kaikkialla maailmassa päästivät 'pullon hengen' irti vapauttamalla uusliberaalin politiikan seurauksena talouselämän lainsäädäntöä. Talouselämän johto puolestaan käytti näitä vapauksia estoitta hyväkseen. Vapaassa kilpailussa

suurimmat monikansalliset yhtiöt voittavat. Ne palkitaan, ja pienille häviäjille jää Mopen osa. Suomen talouden menestymistä pidetään valtaeliitin piirissä menestystarinana. Onko se sitä? Sen näemme laman jatkuessa vasta tulevaisuudessa. Syrjäisen maan osa on vaikeina aikoina pidemmän päälle erittäin haasteellinen. Syrjäinen sijainti, kylmä ilmasto ja harvaan asuttu maa ovat suhteellisen edun -kilpailussa tekijöitä, jolloin menestystarinan sijaan joudutaan etsimään vähemmän mairittelevia termejä.

Urho Kittilä

VEU:n paneelikeskustelu 25.4.2009 Suomen sosiaalifoorumissa Helsingin ruotsinkielisellä työväenopistolla Arbiksellä. Teemana oli perustuslaki ja parlamenttivaalit. Puheenjohtaja Olli Salin johdatteli panelistit keskusteluun kolmella kysymyksellä, jotka VEU oli lähettänyt EU:n parlamenttivaalie-

KUVA: TOIVO KOIVISTO

Kuvassa vasemmalta: Yllätysvieras Carlos Carvalho Portugalista, Antti Pesonen, Arjo Suonperä, Pia Kauma ja Olli Salin.

dokkaille. Aktiivisia keskustelijoita oli mukana luokahuoneen täydeltä.

PÄÄKIRJOITUS

Äänestänkö EU-parlamenttivaaleissa?

Suomessa järjestetään Euroopan unionin parlamenttivaalit kesäkuun 7. päivänä. Monia äänestäminen arveluttaa. Perusteetkin äänestyksen boikotoimiseen ovat moninaiset ja varsin hyväksyttävät. EU on perustamisestaan saakka joutunut ongelmiin oman hyväksyttävyytensä kanssa. Toisin sanoen poliittisella eliitillä on ollut vaikeuksia saada ihmiset hyväksymään se.

Sen sijaan talouselämä ja yritykset ovat nähneet sen tarpeellisena. EU onkin luonut niille ihanteelliset toimintaolosuhteet. Toisaalta suuret kansainväliset yritykset, jotka toimivat kaikkialla maailmassa ja ovat tottuneet asettamaan valtioille erilaisia vaatimuksia ja ehtoja. Se puolestaan on merkinnyt unionipoliittikan alistamista tavattoman selvästi pääoman palvelukseen. Samalla se on tietysti merkinnyt ja merkitsee meidänkin ns. hyvinvointivaltion mallin vähittäistä murentamista. Vai mitä on sanottava esimerkiksi kirjauksesta, jossa vaaditaan julkisen sektorin supistamista, joka näin tekee tilaa yksityiselle yritystoiminnalle. Tämä näyttäytyy kansalaisille sitten kaiken kaupallistamisena ja kilpailuttamisena. Usein varsin järjettömälläkin tavalla.

Toinen paha ongelma on kysymys demokratiasta. Kun demokratia määritellään siten, että aito demokratia edellyttää, että ihmiset näkevät miten heidän käyttäytymisensä vaikuttaa toisin sanoen tuntevat, että heillä on vaikutusta asioista päätettäessä. Mielestäni he ovat oikeassa, jotka pitävät mahdolltomana demokratiaa nykymuotoisessa Euroopan unionissa.

Kaiken lisäksi parlamentaarikot eivät edusta – päinvastaisesta propagandasta huolimatta – Suomea tai suomalaisia, vaan sijoittuvat omiin ”eurooppalaisiin” puolueyhmiinsä.

Miksi siis äänestää? Puolueille on tärkeää osallistua vaaleihin. Erityisen tärkeää se on niille puolueille, joilla on jokin valtaeliitistä poikkeava näkemys EU:n tai laajemmin Euroopan tai vaikkapa koko maailmaakin ajatellen. EU uskovaisia meillä kyllä riittää! Tietysti on tärkeää myös esittää ”rakentavaa” kritiikkiä EU:n toiminnasta. Kokonaan toinen asia on kääntää politiikan suunta. Ilkeästi voisi esimerkiksi sanoa, että viimeaikaiset EU:n laajenemiset ovat vain räikeitä esimerkkejä saada markkinoita ja halpatyövoimaa. Virallisesti tavoite on kuitenkin demokratia, vakaus ja rauha.

Olemme VEU:n puitteissa vaatineet esimerkiksi kansanäänestyksiä perussopimusten muutoksista. Se pakottaisi kansalaiskeskusteluun asioista. Tähän asti kuitenkin turhaan!

Itse aion äänestää vaaleissa. Äänioikeus on arvokas asia.

Jussi Lilja,
VEU:n pääsihteeri

Antautuminen terveysbisnekselle vaarantaa kuntapalvelut

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) velvoitti 4.5.2009 Lahden kaupunginhallitusta huolehtimaan siitä, että yhteydensaanti, hoidon tarpeen arviointi ja hoidon järjestäminen Lahden terveyskeskuksessa toteutuvat lain edellyttämällä tavalla 30.9.2009 mennessä. Valvontaviranomaisen tuore määräys on osoitus siitä, millaiseen tilanteeseen kaupunki saattaa ajautua, kun hallitsevana poliittisena tavoitteena ovat vuosia olleet kaikkein halvimmat terveyspalvelut Suomen suurista kaupungeista. Valviran mukaan Lahden terveyskeskuksessa on esiintynyt päivittäin tilanteita, että potilaan hoidon tarve on todettu, mutta potilaalle ei ollut antaa vastaanottoaikaa lääkärille.

Näin tylysti valtiolta antaa palautetta Lahden päättäjille siitä tavasta, millä kaupungin terveyspalveluita on viime vuosina hoidettu. Asetelman juuret ovat vuoden 1990 alun laman jälkihoitoon liittyviä joiden ei soisi toistuvan enää missään nykyisen laman jälkimainingeissa. Kaupunki romutti hyvin toimineen omalääkärijärjestelmän. Lääkärit äänestivät jaloillaan, kun työolosuhteet muuttuivat kestävämmiksi. Lahti joutui keikkalääkäreiden armoille. Lahden sosiaali- ja terveysjohto keksi uusliberalistien oppikirjaoppien mukaisen ratkaisun eli päätti antaa puolet neljästä terveysasemasta lääkäri- ja terveydenhoitohenkilöstöä välittävän firman hoidettavaksi, kun ei omin keinoin pystynyt hankkimaan lääkäreitä. Ratkaisua markkinoitiin edullisena, kun vertailuna käytettiin yksittäisten keikkapäivystäjien työsopimuksia vuokrafirmojen välittämänä.

Hankkeelle kehitettiin mediassa ideologissävytteinen glooria siitä, miten yksityistetty terveyspalvelu on kuntapalveluja tehokkaampi. Malli levisi muihinkin lääkärripulakuntiin. Kunnallispolitiikot alkoivat kehittää liikelaitosmalleja välivaiheena perusterveydenhuollon palvelujen laajemmalle yhtiöittämiselle. Elinkeinoelämän valtuuskunta säesti taustalla vaatimalla julkisen suljetun sektorin avaamista markkinoille. Suomen uskolliset EU:n nöyristelijät alkoivat

tulkita EU:n palveludirektiiviä niin, että markkinaehtoisten mallien on levittävä kuntapalvelujen tuotantomalleiksi. Alkoi syntyä kunnallisia liikelaitoksia ja liikelaitoksista osakeyhtiöitä valtion toteuttaman yksityistämisohjelman mallin mukaisesti. Alkuun uudelleen järjestelyt koskivat kuntien toimintojen teknisiä sektoreita, mutta viime vuosina ajattelutapaa on iskostettu myös sosiaali- ja terveyspalvelujen toteuttamismalleiksi. Mallien mukaisia kokeiluja on järjestetty siellä missä siihen on tarjoutunut tilaisuus mm kunnan omana toimintana toteutettujen palvelujen puutteellisen toiminnan vuoksi.

Näin Lahden mallin kehittäneestä vuokrafirmasta kehittyi menestyvä suurvoittoja tuottava yritys, joka on jo myyty pohjoismaiselle alan sosiaali- ja terveyspalvelufirmalle AttendoMedO-nelle. Veromaksajat ovat nämä voitot maksaneet ja mm Lahden kaupunki on ajautunut tilaan, jossa Valvira toruu palvelujen lainvastaisesta järjestämisestä. Lahti onkin ylpeillyt sillä että se tuottaa terveyspalvelut halvemmalla kuin muut suuret kaupungit. Näin onkin, sillä edellä kuvatun rahastuksen piilottamiseksi ulkoistettujen terveysasemien lääkärimitoitus suhteessa terveysasemien väestöpohjaan on miltei puolet vähäisempi kuin kaupungin omassa hallinnossa olevien terveysasemien.

Ulkoistamisurakka ja sen mielekkyys onkin tänä vuonna arvioitavana. Kaupunginvaltuusto Lahdessa linjasikin jo budjettikokouksessaan joulukuussa 2008, että mahdollisuus siirtää ulkoistetut terveysasemat omaksi toiminnaksi on tutkittava yhtenä vaihtoehtona, kun uutta kilpailuttamiskierrosta joudutaan suunnittelemaan.

Lahden kaupunginhallitus käsitteli Valviran määräyksen julkistamispäivänä terveydenhuollon tilaa kuntalaisaloitteen pohjalta. Kaupunginhallitus myönsi vastauksessaan ongelmat asettamalla tavoitteeksi, että ”lääkärien ja sairaanhoitajien määrä suhteessa sekä väestön kokoon että palvelutarpeeseen on johdonmukaisesti ja pitkäjänteisesti korjattava”.

Lama pukkaa päälle Lahdessakin. Työttömyys on jo nopeammassa kasvussa kuin maassa keskimäärin. Silti oikeaa elvyttämistä on huolehtia väestölle tarpeellisista peruspalveluista ja erityisesti syrjäytymisvaarassa olevien väestöryhmien oikeuksista ja vähimmäisturvasta. Lama, EU ja terveysbisneksen intressit eivät näitä tarpeita muuksi muuta. Istun itse kaupunginhallituksessa ja ainakin yritän vakuuttaa saman pöydän ääressä istuvia siitä, että kaupunkilaisten etu ei ole terveysbisneksen viettäväksi antautuminen vaan todellinen pureutuminen niihin ajallemme tyypillisiksi tullessiin kansanterveysongelmiin, jotka vyöryvät terveyskeskuksiin ja sosiaalitoimistoihin. Mielenterveys- ja päihdehäiriöistä on tullut tämän päivän mittava ja kasvava kansanterveysongelma. Työiässä kuolevien suurin kuolinsyy sekä naisilla että miehillä ovat alkoholiin liittyvät kuolinsyyt. Köyhin 10 osa väestöstä elää keskimäärin 6 vuotta lyhyemmän elämän kuin suurituloisimmat. Valtion tavoite on sosiaalisista syistä johtuvien terveyserojen kaventaminen. Terveysbisneksen uhreiksi ajautuvien kuntien eväät tarttua todellisiin kansanterveysongelmiin vain heikkenevät.

Antti Holopainen,
ylilääkäri Järvenpään
sosiaalisairaala
VEU:n hallituksen jäsen

Vaihtoehto EU:lle-lehti

Julkaisija: Vaihtoehto EU:lle Tiedotuskeskus ry
Päätoimittaja: Olli Salin
Osoite: Mäkelänkatu 15, 00550 Helsinki
Puh. (09) 682 3422
Sähköposti: veu@co.inet.fi,
www-sivut: www.veu.fi
Pankki: Sampo 800015-926663
Painopaikka: Satakunnan painotuote

VEU:n lausunto Suurelle valiokunnalle

Vaihtoehto EU:lta pyydetiin lausuntoa Valtioneuvoston selonteosta EU-politiikasta. Varapuheenjohtaja Thomas Wallgren osallistui kokoukseen perjantaina 8.5. Julkaisemme ohessa lyhennelmän lausunnosta. (Numerot suluissa viittaavat selonteon painetun version sivuihin.)

Yksipuoliset arviot antavat ”kiiltokuvan” unionista ja Suomen jäsenyydestä

Selonteko esittää kautta linjan monia myönteisiä arvioita Unionin kehityksestä ja sen vaikutuksista Suomeen, Eurooppaan ja kansainvälisesti. Joihinkin arvioihin on ilman muuta syytä yhtyä. Selonteko on kokonaisuutena kuitenkin varsin ongelmallinen ja jopa älyllisesti epärehellinen kahdesta syystä.

Ensinnäkin:

- selonteossa esitetään tosiasioina arvioita, joille ei ole näyttöä ja jotka ovat kiisteltäviä, osin ilmeisesti asiallisesti vääriä ja osin niin yleisiä ja epämääräisiä, ettei niiden puolesta eikä niitä vastaan voi mielekkäästi argumentoida.

Toiseksi:

- selonteon arviot ovat monen asian kohdalla yksipuolisia; EU:n myönteisiä puolia tuodaan esille mutta yhtä lailla merkittävistä kielteisistä puolista valetaan.

Tässä muutamia esimerkkejä. Väitetään, että:

- Ilman jäsenyyttä Suomi joutuisi vain sopeutumaan muiden tekemiin sääntöihin (s. 15);
 - yhteinen maatalouspolitiikka ja maaseudun kehittämisselitykka ovat pitäneet yllä maaseudun elinvoimaa (s. 27);
 - euro on edesauttanut yhdentymistä ja osoittautunut vahvaksi myös kriisioissa (s.24);
 - vapaakauppa on hyväksii hyvinvoinnille ja EU:n talous on avoin (s. 23);
 - EU on osoittanut johtajuutta ilmastopolitiikassa (s. 31)
 - EU:n kemikaalilainsäädäntö varmistaa, etteivät kemikaalit aiheuta haittoja ihmisille tai ympäristölle (s. 20);
 - Kuluttajan asema taa-taan EU:n tuottaja- ja tuotelaainsäädännöllä (s 20);
 - jäsenyyden hyödyt Suomelle ja kansantaloudellemmekin ovat ”paljon laajempia” kuin maksuihin liittyvät näkökohdat (s. 15).
- Näistä ja muista syistä selonteko antaa yksipuol-

Thomas Wallgren

lisen kiiltokuvan EU:sta. Kokonaiskuvan perusteella on miltei mahdoton ymmärtää miksi Unionia edelleen laajasti vastustetaan ja miksi Unionilla on vakava legitimitettiongelma Suomessa ja useissa muissa jäsenmaissa.

Väärä vaikuttamisstrategia heikentää Suomen vaikutusmahdollisuuksia ja unionin legitimitettä maassamme

Selonteon antama kiiltokuva tulee ymmärrettäväksi jos sen lukee yhteydessä selonteon niihin esityksiin, jotka koskevat vaikuttamista ja sen strategiaa. Lähtökohdat ovat selkeitä. Niihin kuuluvat keskeisesti: Rakentava osallistuminen Unionin kehittämiseen (esim. s. 15), Suomen linjan yhdenmukaisuus (esim. s. 35), Suomen osallistuminen kaikkeen olennaiseen EU-yhteistyöhön sivut 15 ja 19) ja Suomen aloitteellisuus (esim. s. 15). Aloitteellisuutta pidän olennaisena tärkeänä. On hyvä että asiaa korostetaan.

Kokonaisuus on kuitenkin syvästi ongelmallinen.

Ensinnäkin, näistä lähtökohdista seuraa hallinnollemme ja maamme EU-politiikan johdolle houkutus korostaa Unioni-kehityksen ja Suomen jäsenyyden myönteisiä puolia - joita tietenkin on - liiallisesti suhteessa ongelmallisiin asioihin. (Vrt. ”kiiltokuva” kysymys edellä.) Tästä kärsii kansalaisten luottamus EU-politiikkaamme.

Toiseksi, Ruotsin ja Tanskan keskenään erilaiset mallit osoittavat, että pienen jäsenmaan rakentava ja aloitteellinen osallistuminen Unioniin on mahdollinen ilman osallistumista yhdentymisen kaikkiin olennaisimpiin ulottuvuuksiin, esimerkiksi euroon

Kolmanneksi, Suomen linjan yhdenmukaisuusvaatimus hukuttaa helposti alleen kotimaiset erimielisyydet. Jalkoihin jää tällöin ensin asiallinen, analyyttinen ja kriittinen keskustelu, toiseksi luovuus jota aloitteellisuuteen tarvitaan,

kolmanneksi EU-politiikan avoimuus ja demokraattisuus, **neljänneksi** kansalaisten kannatus ja **vii-denneksi** koko unionin legitimitetti maassamme.

Demokratiavaje ja puuttuva demokratiapanostus - Lissabonin sopimuksen uusi tila Irlannin kansanäänestyksen jälkeen. Euroopan Unionin ylivoimaisesti suurin ongelma on tunnetusti sen ns. demokratiavaje. Ellei kansalaisten kannatus EU:lle selvästi kasva Unioni epäonnistuu eurooppalaisiin demokratia-arvoihin perustuvana yhteistyömuotona.

Olisi ollut loogista ja toivottavaa, että Suomen hallitus tukisi voimakkaasti, aloitteellisesti ja monipuolisesti EU:n demokratisointia. Selonteon kirjaukset ovat tältä osin pettymys. Hyviä merkintöjä löytyy kylläkin. Huomattavin niistä on toteamus, jonka mukaan Suomi puolustaa pohjoismaista kansalaisjärjestöjen toimintamallia (s. 20).

Selonteon demokratia-vaje on kuitenkin huomattava. Kansalaisten osallistuminen nähdään lähinnä resurssina olemassa olevan politiikan vahvistamiseksi. Kuitenkin demokratiassa kansalaisten ensisijainen tehtävä on luoda linjaa ja uudistaa politiikkaa.

Erityisen räikeää on demokratia-kysymyksen ohittaminen selonteon alussa. Sivulla 7 selonteossa todetaan, että ”Lissabon sopimuksen voimaantuloon haetaan ratkaisua” ja edelleen: ”Suomi haluaa, että sopimus tulisi voimaan vuoden 2009 loppuun mennessä”.

Lissabonin sopimus on kuitenkin hylätty kansanäänestyksessä Irlannissa. Missään muussa jäsenmaassa kansanäänestystä ei ole edes järjestetty. Merkittävä syy kansanäänestysten pitämättä jättämiselle on tunnetusti eräiden EU-maiden johtajien pelko

siitä, että kansanäänestyksessä voisi tulla ”väärä” eli kielteinen tulos, kuten tapahtui Ranskassa ja Hollannissa aiemmin. Suomi on tietenkin omalta osaltaan ratifioinut Lissabonin sopimuksen.

Irlannin kansanäänestys asettaa kuitenkin kaikki jäsenmaat uuden haasteen eteen. On muistettava, että Lissabonin sopimuksen määräykset ovat suurimmalta osin identtiset Ranskan ja Alankomaiden kansanäänestyksiin kaatuneen perustuslakiesityksen kanssa. Lissabonin sopimusta vastaan puhuu siis Irlannin Ei-tuloksen lisäksi nämä aiemmat tulokset. Kaiken kaikkiaan on selvää, että EU:n legitimitettikriisi syvenee arvaamattomasti jos Lissabonin sopimus hyväksytään, esimerkiksi sen jälkeen jos Irlannista saadaan ”myönteinen” tulos uudesta kansanäänestyksestä syksyllä 2009.

Tästä syystä olisi ollut toivottavaa ja historiallisestikin merkittävää, että Suomi tukee Irlannin kansanäänestyksen tuloksen kunnioittamista ja Lissabonin sopimuksen hylkäämistä. Tämä olisi todellista, rakentavaa ja aloitteellista osallistumista EU:n kehitykseen.

Väärän marssijärjestyksen ongelma

Selonteon mukaan Suomi tukee lukuisilla politiikkaaloilla Unionin roolin vahvistamista. Suomi tukee sen mukaan jopa unionin toimia, joilta puuttuu toimivalta (s. 14). Lähtökohta on kuitenkin väärä. EU:n roolin vahvistaminen yhdelläkään alalla ei tietenkään ole järkevää ellei ensin arvioida mihin EU entistä vahvempaa rooliaan käyttäisi.

Suosituksia

1. Demokraattinen uudistusprosessi alhaalta ylös

Esitän, että Suomi vaatii Eurooppa-neuvostossa ja EU:n toimielinten kautta Irlannin kansanäänestyksen tuloksen kunnioittamista ja EU:n peruskirjauudistuksen uutta käynnistämistä. Uuden demokraattisen uudistuksen aluksi EU:n kansalaiset valitsevat vaaleissa peruskirjaa uudistavan konventin jäsenet.

2. Tavoitteeksi uudenlainen EU ja uudenlainen suomalainen jäsenyy

Esitän, että Suomen tavoitteeksi asetetaan niin sanottu EU à la carte yhteistyö. Sen mukaan EU kehittyy moniulotteiseksi erilaisten yhteistyöprosessien sikermäksi sen kautta, että jäsenmaat vapaasti valitsevat ne yhteistyömuodot ja instrumentit, jossa ovat mukana ja ne, joihin eivät osallistu. Tämän linjan osana on luonteva tiivistää Pohjoismaista yhteistyötä myös EU:n sisällä ja arvioida mm. euro-jäsenyyden uudelleen kansanäänestyksessä.

3. Jäsenyyden säännölliseen uudelleenarviointiin

Selonteossa todetaan, että EU on kehittynyt voimakkaasti Suomen jäsenyyden aikana. Voisi olla luonnollista ja Suomen Eurooppa-politiikan aktivoimisen kannalta erinomaisen myönteistä järjestää uusi kansanäänestys EU-jäsenyydestä. Kansanäänestyksen kohteena voisi olla kolme vaihtoehtoa: (1) ero unionista; (2) jäsenyyden pitäminen ennallaan; (3) jäsenehtojen muuttaminen listan mukaisesti (kyllä - ei vaihtoehtot ainakin euro-jäsenyyden ja turvallisuuspoliittisen yhteistyön kohdalle.)

Huomautettakoon lopuksi että monivalintaiset kansanäänestykset ovat uudemman tutkimuksen ja käytännön kokemuksen mukaan varsin kiinnostava päätöksentekoväline.

Thomas Wallgren
Vaihtoehto EU:lle ry:n
hallituksen vpj.

TAPAHTUMIA

KOLMEN SEPÄN AUKIO

VEU:n teltta Helsingissä Kolmen sepän aukiolla (Mannerheimintien ja Aleksanterinkadun kulmassa) **4.6.2009 klo 10.00- 14.00.** Tervetuloa keskustelemaan!

MAAILMA KYLÄSSÄ -FESTIVAALI

VEU:lla on oma teltta Helsingin Maailma kylässä -festivaaleilla Kaisaniemen puistossa **23.-24.5.2009.** Jos haluat tulla teltalle päivystämään niin ilmoita VEU:n toimistoon, mikä päivystysaika sinulle sopisi parhaiten. Maailmakylässä aukioloajat: La 23.5 klo 11.00- 20.00 ja Su klo 11.00-18.00.

Vaihtoehto EU:lle Tiedotuskeskus lähetti EU-parlamenttivaaliehdokkaille kolme EU:n perustuslakiin eli Lissabonin sopimukseen liittyvää kysymystä vastattavaksi. Julkaisemme niiden ehdokkaiden vastaukset, jotka ovat vastanneet.

Arvoisa EU-parlamenttivaaliehdokas!

Vaihtoehto EU:lle -kansanliike on kriittisesti integraatiopolitiikkaan suhtautuva järjestö. Olemme huolestuneina seuranneet viimeaikaista EU:n kehitystä. Erityinen huolenaiheemme on kohdistunut kolmeen seikkaan:

1. Kysymykseen omasta kansallisesta asemastamme.
2. Kansalaisten demokraattisista oikeuksista ja päätösvallasta.
3. Euroopan unionin jatkuvasta "kilpavarustelusta" ja militarisoinnista.

KYSYMYKSET:

1. Suomi hyväksyi vuonna 1995 EU-jäsenyyden kansanäänestyksen jälkeen ja eduskunnan päätöksellä kansainvälisenä sopimuksena.
Oletko sitä mieltä, että näin muodostunut jäsenyys "itsenäisten valtioiden" yhteisössä tarvitsee perustuslain, joka on ylempi omaa kansallista lainsäädäntöämme?

2. Tavalliset kansalaiset kokevat Euroopan unionin vieraaksi ja kaukaiseksi ja mahdollisuutensa vaikuttaa siihen vähäiseksi. Lissabonin sopimuksen mukaan tulevaisuudessa EU:n peruskirjojen muuttaminen voidaan tehdä EU:n huippukokouksessa. Kansalaisten mielipidettä ei kysytä.

Oletko sitä mieltä, että peruskirjojen muuttaminen voidaan hyvin tehdä kulloinkin vallassa olevien poliitikkojen toimesta ilman kansalaiskeskustelua ja sen huomioon ottamista?

3. EU:n perustuslaki velvoittaa kaikkia jäsenmaita jatkuvasti lisäämään sotilaallisia voimavarojaan. Oma hallituksemme on

tulkinnut asian siten, että puolustusmäärärahoja korotetaan vuosittain summalla, joka on inflaatiokehitys + kaksi prosenttia.

Oletko valmis siihen, että Suomi hyväksyy omaksi ylimmäksi laikseen tällaisen jatkuvaan militarisointiin velvoittavan säädöksen?

EU-EHDOKKAIDEN VASTAUKSET

SARI ESSAYAH, KD

1. En ole, Unionin luonne on ratkaisevasti muuttunut siitä kun Suomi liittyi EU:n eikä valtaosa suomalaisista tue nykykehityksen mukaista liittovaltioon tähtäävää EU:ta.
2. En ole, tämä heikentää EU:n legitimitettä kansalaisten silmissä edelleen.
3. En ole, Suomen tulee tehdä puolustusmääräraha päätökset aina kansallisista lähtökohdista käsin eikä päätösvaltaa asiasta tule luovuttaa Suomen rajojen ulkopuolelle.

ANNELI JÄÄTTEENMÄKI, KES

1. Perustuslakia ei tule. Yhteiset toimintasäännöt on oltava.
2. Kansalaisten näkemykset ja kansalaiskeskustelu pitää ottaa huomioon.
3. En kannata EU:n militarisointia. Suomi päättää puolustusmäärärahoista itse.

HANNU TAKKULA, KES

1. En ole. Kansallinen itsenäisyys on minulle tärkeintä.
2. En ole. Kannatan laaja-alaista kansalaiskeskustelua ja sen huomioon ottamista päätöksenteossa.
3. En ole. Suomen pitää voida itse päättää jatkosakin tästä asiasta.

KIMMO KILJUNEN, SDP

1. Kyllä. EU:n "perustuslaki" määrittää EU:n toiminnan perussäännöt. Se ei ole oman perustuslakimme

yläpuolella. Se lainsäädäntö, joka on annettu EU:n elimille, on luonnollisesti meitä sitovaa. Sitä on yhteisten asioiden hoito.

2. Kansalaiskeskustelua tarvitaan aina demokraatiassa.
3. Kyse ei ole välttämättä määrärahojen kasvusta, vaan olemassa olevan kapasiteetin tehokkaammas-ta käytöstä.

KALEVI OLIN, SDP

1. Euroopan unioni tarvitsee perustuslaillisen sopimuksensa voimaan pikimmiten.
2. Peruskirjojen muuttamiseen suosittelemme aktiivista keskustelua ennen päätöksentekoa jäsenmaissa, etenkin kansalaisjärjestöjen piirissä. Niitä on kuul-tava nykyistä enemmän jokaisessa jäsenmaassa. Päätökset tehdään siinä järjestyksessä ja niiden toimesta, mitkä elimet tar-koitukseen asioiden käsittelemiseksi on perustuslaillisessa sopimuksessa määriteltä.
3. Suomen perustuslaki on maamme omissa asioissa ns. ylin laki. Tosin siihen on lisättävä maininnat Euroopan unionista siten kuin se perustuslais-sa on kirjoitettava. EU:n perustuslaillinen sopimus ei "velvoita" jäsenmaita jatkuvaan sotilaallisten voimavarojensa lisäämiseen. Siksi kysymyksenasettelu on virheellinen. En ole valmis minkäänlaiseen Suomen militarisoinnin lisäämiseen. Siksi, ettei sellaiseen ole yksinkertaisesti tarvetta.

LIISA JAAKONSAARI, SDP

1. Lissabonin sopimus ko-kooa aikaisemmat perussopimukset ja tuo uudistuksia, jotka tekevät EU:sta ketterämmän vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin. valtiot ovat luovuttaneet EU:lle vapaaehtoisesti suvereniteettiaan. Minusta se on tärkeää, sillä yksikään valtio ei yksin pysty vastaamaan kasvun työllisyyden ja ympäristön haasteisiin.
2. Ei missään tapauksessa. kansalaiskeskustelua pitää rohkaista, joissakin maissa sopimuksista päätetään kansanäänestyksissä. Joissakin, kuten Suomessa sopimukset hyväksyy eduskunta. se on totta, että kansalaiset kokevat unionin kaukaiseksi ja vieraaksi.
3. Ei perussopimus velvoita jäsenmaita lisäämään sotilaallisia voimavaroja. En myöskään hyväksy Suomen hallituksen suunnitelmia korottaa niin rutkasti puolustusmäärärahoja, kuin hallitus esittää.

ARJA ALHO, SDP

1. Olen EU-kriittinen, kos-

ka mielestäni kriittisyys mahdollistaa kehityksen ja virheistä oppimisen. En halua EU:sta liittovaltiota enkä myöskään EU:lle perustuslakia. Sitä vastoin mielestäni on järkevää sopia työskentelytavoista, instituutioista ja niitten toimivallasta ja tärkeistä yhteisistä politiikka-alueista erillisellä sopimuksella. Samalla pitäisi yrittää siivota aiempaa sopimusviidakkoa, jotta se ei kulkisi turhana painolastina kaiken aikaa mukana.

2. EU:n suurin ongelma on sen suhde kansalaisiin. Demokraattinen ja sosiaalisesti oikeudenmukainen EU tarvitsee oikeutuksen kansalaisiltaan ja siksi sitä ei voida delegoida kulloisellekin poliittiselle eliitille. Kansalaiskeskustelun rinnalle tarvitaan aloiteoikeutta eikä kansanäänestysten järjestämistä pidä kaihtaa. Parlamentin aseman vahvistaminen (hyvää on tulossa oleva parlamentin aloiteoikeus) on myös tärkeää mutta tarvitaan myös kansalaisjärjestöjen eurooppalaista yhteistyötä vaikuttamaan EU:ssa tärkeiksi nouseviin asioihin.

3. En halua Suomen liittyvän kylmän sodan rakentaita edustavaan Natoon. Haluan lisätä pohjoismaista ja eurooppalaista yhteistyötä niin puolustushankinnoissa kuin siviili- ja sotilaallisessa kriisinhallinnassa. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että Suomen pitäisi sitoutua mihinkään menoautomaattiin. Kansallisesti on aina voitava päättää asioiden tarkeysjärjestyksestä.

SINIKKA HURSKAINEN, SDP

1. Lissabonin sopimuksella muutetaan EU:n nykyisiä perussopimuksia, mutta se ei korvaa niitä. Sopimusten uudistamista tarvitaan, sillä 27 jäsenmaan unioni ei voi toimia tehokkaasti ja kansalaisia parhaiten palvelevalla tavalla sellaisilla säännöillä, jotka on luotu 15 jäsenmaan unionille. Lissabonin sopimuksella vahvistetaan Euroopan parlamentin ja kansallisten parlamenttien asemaa, mikä lisää EU-päätöksenteon demokraattisuutta ja avoimuutta, ja tätä kannatan vahvasti.

2. EU:n huippukokouksessa asioista ovat neuvottelemassa kansallisella tasolla demokraattisesti valitut päättäjät. Kansalaisten mielipidettä asioihin ja siihen, keitä he haluavat asioista päättämään, kysytään siis tätä kautta. Euroopan parlamentti puolestaan on ainoa unionin toimielin, jonka kansalaiset valitsevat suorilla vaaleilla, joten

äänestäminen EU-vaaleissa on erittäin tärkeä ja vahva kansalaisvaikuttamisen muoto.

3. Lissabonin sopimuksessa todetaan, että jäsenvaltiot sitoutuvat asteittain parantamaan sotilaallisia voimavarojaan. Tähän voidaan pyrkiä ensisijaisesti lisäämällä puolustusmaterialialan yhteistyötä ja yhteishankintoja sekä edistämällä tutkimustoimintaa. Kirjausta ei siis ole välttämätöntä tulkita puolustusmäärärahojen automaattisella korottamisella, kuten nykyinen oikeistohallitus on tehnyt.

TOMMI LIEVEMAA, SKP

1. EU ei tarvitse perustuslakia. En kannata liittovaltiokehitystä. Vastustan Lissabonin sopimusta, joka on käytännössä saman sisältöinen kuin aiemmin kansanäänestyksissä kaatunut perustuslakiesitys.
2. Ei missään nimessä. Sopimusten ja peruskirjojen muuttamisesta tulee aina ja kaikissa oloissa järjestää laaja kansalaiskeskustelu sekä sitova kansanäänestys.
3. En missään nimessä ole tällaiseen valmis. Asemäärärahoja koskevat päätökset pitää tehdä kansallisissa parlamenteissa. En hyväksy EU:n perustuslain korotuspakkoa asemäärärahoihin enkä EU:n militarisointia yleensäkään.

TERO PITKÄ, SKP

1. EU:n luonne muuttuu niin merkittävästi että perustuslaista tulisi järjestää kansanäänestys. Mutta itse en kannata perustuslakia joka on omaamme ylempi.
2. Se on oikeastaan kansallinen häpeä että Suomessa on näin päässyt käymään. Vallassa olevat päättäjät eivät uskalla kohdata kansan mielipidettä, joka on aina vain kriittisempi suhteessa EU:hun. Siis en hyväksy peruskirjojen muuttamista ilman sitovia kansanäänestyksiä.

3. Maailma joka huutaa rauhaa ei kaipaa lisää sotaa ja sen teollistamista. Syvästi ihmettelen Suomalaisen päättäjien vastuutomuutta tässä asiassa. Militarisoimisen sijasta rahaa pitäisi käyttää esimerkiksi kehitysavun nostoon 0.7 prosenttiin BKT:sta. Tällä tavoin olisi tehokkaammat tavat edistää rauhaa.

TAINA HOLLO, SKP

1. En, 2. En, 3. En

ESTHER LEANDER, SKP

1. Ei. Sillä jo tässä vaiheessa monet EU:n tekemistä päätöksistä eivät ole sopusoinnussa valtioiden omien intressien kanssa. Vaikutusvalta EU:n sisällä

on viimevuosien kehityksessä kallistunut Euroopan suurimmille talousmahdeille, vaikka EU:n puheenjohtajuutta kierrätetään jäsenvaltioiden välillä. "Itsenäiset valtiot" ovat jo tässä vaiheessa luovuttaneet paljon omasta päätösvallastaan EU:lle. Nyt oli EU:n aika pikemminkin lunastaa perustavoitteensa eikä vaatia jatkuvasti lisää valtaa itsenäisten valtioiden kustannuksella.

2. Ei. Ei tietenkään. Oltaisiinko siinä vaiheessa enää demokratiassa? Aina tulisi ottaa huomioon kansalaisten mielipide, sillä valtio on kansalaisia varten eivätkä EU:n kansalaiset veroineen unionia varten. Tämä lisäisi huomattavasti eri arvoisuutta päätöksenteossa, jos pieni eliitti päättäisi ns. demokraattisesti keskenään koko EU-alueen asioista, ilman että kansan mielipiteitä huomioitaisiin. Tämänlainen yksipuolinen demokratia edistäisi suorien vaikutuskeinojen käyttöä ja yleistä levottomuutta päätöksiin, jos kansaa ei todella kuunneltaisi.

3. En, Suomi kykenee itse määrittelemään sotilasbudjettinsa resurssien mukaan. Sotilaallisen voimavaran lisääminen on ainoastaan kannattavaa, jos on todellinen uhka. Neuvostoliitto on jo hajonnut ja nykypäivänä on ainoastaan kansainvälistä terrorismia ja sisällissotia lähinnä kolmannessa maailmassa. Näitä väkivaltaisuuksia ei voida estää lisäämällä aseiden määrää maailmassa. Ensin tulisi määritellä tarkasti uhka, jota varten puolustusvoimien kapasiteettia nostettaisiin ja sotilaalliset voimavarat on muokattava käyttötarkoitukseensa.

AARO KARE, SKP

1. Perustuslakia ei missään nimessä Euroopan Unionissa tarvita. Itse asiassa nykymuotoista EU:ta ei tarvita. Kansainvälinen yhteistyö tulisikin rakentaa aivan uudelta pohjalta, toisin sanoen hajottaa nykyisen EU:n rakenne. Kansallinen lainsäädäntö huomioi parhaiten kunkin maan erityispiirteet.

2. Muutoksia ei missään nimessä pidä tehdä ilman kansalaiskeskustelua ja mahdollisia kansanäänestyksiä. Päätöksentekoa niin kansallisella kuin kansainvälisellä tasolla olisi kuitenkin tuotava lähemmäs kansalaisia. Virkamiesten ja "asiantuntijoiden" vehkeily demokratian kustannuksella on suorastaan rikollista.

3. Militarisointia pitää välttää kaikin käytettävissä olevin keinoin. Puolustusmäärärahojen tarpeeton

lisääminen on naurettavaa. Aseet eivät koskaan voi tuoda todellista rauhaa. Muutenkin erilaista sotilaallista liittoutumista EU:n sisäisesti ja NATOn kanssa tulisi ehdottomasti välttää.

LAURI ALHOJÄRVI, SKP

1. En ole. Ylipäänsä on käynyt selväksi, että EU ajaa ainoastaan suuryritysten ja pääomakeinottelijoiden etua. Lissabonin sopimus vahvistaa tätä uusliberalismia. Tarvittaessa EU on valmis turvaamaan kaupalliset etunsa väkivalloin.

2. En. Kansanäänestyksiä pitää järjestää kaikista suurista päätöksistä. Lissabonin sopimuksen kannattajat kehtaavat väittää sen lisäävän kansalaisten mahdollisuuksia osallistua päätöksentekoon. Useimmissa maissa kansalta ei sopimuksen suhteen kysytty mielipidettä laisinkaan. Irlantilaisilta kysyttiin, mutta he olivat väärässä, joten joutuvat äänestämään uudelleen. Vähän outo tapa ajaa demokratiaa.

3. En ole. Puolustusmäärärahoja täytyy leikata ja maanpuolustuksesta täytyy tehdä vapaaehtoista. Ketään ei voi velvoittaa tappamaan tai osallistumaan muuten väkivaltakoneiston ylläpitämiseen. Lissabonin sopimus tekee EU:sta käytännössä Natoon kytkettävän sotilasliiton.

KATRIINA OINAS, SKP

1. EU:n perustuslain hyväksyminen Suomessa olisi edellyttänyt ennen sen hyväksymistä Suomen voimassaolevan perustuslain muuttamista. Olisi parempi, että ylin lainsäädäntövalta Suomessa olisi eduskunnalla siksikin että nykyinen EU-perustuslaki on uusliberalistinen ja siitä puuttuu sosiaalinen ulottuvuus. EU-perustuslaki tekee lopun kansallisesta poliittisesta itsenäisyydestämme.

2. Ei. Joka kerta, kun peruskirjoja halutaan muuttaa, tarvitaan kansalaiskeskustelua ja myös uusi kansanäänestys.

3. Puolustusmäärärahojen lisäämistä ei tule perustuslaillistaa. Suomen pitää vastustaa EU:n militarisointia.

JUHA-PEKKA VÄISÄNEN, SKP

1. Olen sitä mieltä, että Suomen tulee irtautua EU:sta koska EU on keskitänyt valtaa ja heikentänyt demokratiaa. Demokratiakehityksessä Suomen pitää olla aloitteellinen ja lisätä kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia esimerkiksi omilla asuinalueillaan. Vähemmistöjen oikeus omaan

kulttuuriseen ja taloudelliseen päätöksentekoon pitää mahdollistaa purkamalla rasistisia valtarakenteita. Vastustan Lissabonin sopimusta ja sen konsolidoituja sopimuksia koska ne heikentävät demokratiaa.

2. Kannatan lähidemokratiaa ja kansanäänestyksiä. Poliittisiin prosesseihin pitää aina liittyä läpinäkyvä demokraattinen käytäntö, jossa kansalle tiedotetaan valmisteilla olevista päätöksistä. On lisättävä merkittävästi kansalaisten kuulemista ja osallistumisen mahdollisuuksia päätöksentekoprosesseihin. Esimerkiksi Lissabonin sopimuksessa kansan ylikäveltiin yksiselitteisesti. Huolestuttavaa on se, että sopimuksesta päättäneet kansanedustajatkaan eivät tienneet mistä päättivät. Suomen oikeistolaiseen imagoon vaan ei kapitalismin ja individualismin sääntöjen mukaan kuulu demokratian puolustaminen.

3. Vastustan militarisoitumista ja puolustuspoliittisia linjauksia, jotka perustuvat vain asehankintamäärärahojen korottamiseen. Puolustuspolitiikka voi olla myös rauhankulttuuria, jolloin lisätään koulutuksen, sivistyksen ja kulttuurin määrärahoja. Suomen ja EU:n nykyinen oikeistolainen puolustuspolitiikka on yksisuuntaista militarisoitumista joka tukee EU:n imperialistista valtakehitystä ja joka perustuu NATOn kasvavaan merkitykseen. Ei EU:lle, Ei Natolle – kyllä Euroopalle ja rauhankulttuurille!

AAPO TOIVANEN, SKP

1. Vastustan liittovaltiokehitystä ja myös EU:n perustuslakia. Kyllä kansanäänestykselle, Ei perustuslaille.

2. Nykyaikana kansalaiskeskustelulla on entistä suurempi merkitys. Kannatan avointa ja rehellistä kansalaiskeskustelua sekä sen huomioonottamista.

3. Olen antimilitaristi ja vastustan kaikkea sotilaallista kehitystä. Sotateollisuus on suuri bisnes ja sodanlietsonta johtuu pitkälti tämän teollisuudenalan osakkeenomistajien voitontavoittelusta.

JARMO MUHONEN, SKP

1. Ei tarvitse. Suomi liittyi aivan toisenlaisen EU:n jäseneksi, kuin nyt hankkeilla olevan liittovaltiomuotoisen EU:n jäseneksi. Kansanäänestyksen tulos nimenomaan EU-perustuslaista tai sitä vastaavasta Lissabonin sopimuksesta tulisi todennäköisesti olemaan kielteinen. Hallitus päätti kuitenkin tästä tie-

toisena, että eduskunta päättäköön sopimuksen ratifioinnista. Eduskunta päätti ratifioinnin puolesta selvin numeroin.

2. En ole. Peruskirjojen muuttaminen on aina niin iso asia, että kansalaiskeskustelun ja sen tulosten huomioon ottaminen on välttämätöntä. Poliittinen johto sanoo EU-asioiden olevan niin monimutkaisia, että tavallisten kansalaisten enemmän tunteeseen perustuvalla mielipiteellä ei ole isoakaan painoarvoa. Asia on mielestäni kuitenkin päinvastoin. Peruskirjojen asiat koskevat aina myös tavallista kansalaista, joidenka arjesta poliittiset päättäjät ovat erkaantuneet. Siten on hyvä, että pidetään vähintään neuvoa-antavia kansanäänestyksiä ja järjestetään keskustelutilaisuuksia kansalaisten, kansalaisjärjestöjen, eri alojen asiantuntijoiden ja poliitikkojen kesken.

3. En ole. Puolustusbudjeteista pitää EU-maissa päättää puhtaasti kansallisesti.

EU on alunperin taloudellinen ja poliittinen liitto ja sellaisena sen tulee pysyäkin. EU:lla on tunnetusti pyrkimystä globaaliksi sotilaalliseksi toimijaksi NATOn rinnalla ja siltä omaksutuin opein. Suomen ei pidä tukea tämän suuntaista hanketta lisäämällä omalta osaltaan varustautumismäärärahoja.

JARMO RITANEN, VAS

1. Mielestäni EU tarvitsee jatkossa jonkinlaisen perussopimuksen (kuten kaikki vastaavanlaiset liittokunnat), joka selventäisi nykyistä monimutkaista sopimusviidakkoa. Se ei voi kuitenkaan olla Lissabonin sopimus, koska se on hylätty kertaalleen parissakin kansanäänestyksessä. Jos sellaiseen perussopimukseen päästään, tarkoittaa se tietysti sitä, että Suomen kansallinen perustuslaki ei voi olla ristiriidassa EU:n perussopimuksen kanssa. Mielestäni perussopimus ei johda liittovaltioon. EU pysyköön jatkossakin itsenäisten valtioiden yhtenäistymänä, jotka kuitenkin ovat tietyt asiat alistaneet yhteiseen pohdintaan ja päätäntään.

2. Jatkossakin on muutoksia ennen käytävä laaja kansalaiskeskustelu. Kansanäänestyksen käyttö pitäisi edelleen sallia jäsenmaille (ja suorastaan rohkaista niiden järjestämiseen) niissä tapauksissa, jolloin EU:n perussopimuksia ollaan muuttamassa laajasti. Joissain pienemmissä yksityiskohdissa riittäisi sitten huippukokous. Mutta jäsenmailla pitäisi

kaikissa tapauksissa olla oikeus järjestää kansanäänestys kaikista niistä muutoksista, jotka ne katsovat kansallisesti tärkeiksi.

3. Minun EU:ni painottaa kriisinhallinnassaan siviilikriisinhallintaa, ei sotilaallista toimintaa. Parasta kriisinhallintaa on yhteiskuntapolitiikka, joka ehkäisee kriisien syntymistä. Sellaista politiikkaa on tuloeroja kaventavaa, kaikenlaista eriarvoisuutta vastaan taistelevaa, tasa-arvoa myös ihmisten käytännön arkeen tavoittelevaa politiikkaa. Maanpuolustus pitää jatkossakin hoitaa kansalliselta pohjalta. En hyväksy mitään velvoitteita puolustusmäärärahojen lisäämiseksi EU:n enkä myöskään kansalliselta päätöstasolta. Puolustusmäärärahoja voisi päinvastoin leikata. Niiden lisäämistä en kannata. Sapelinkalistelua on ihan tarpeeksi. EU:n säilyttävä rauhanliittona eikä kehitettävä itseään sotilaallisen liittoutumaan päin.

JUSSI SARAMO, VAS

1. Perustuslain statuksella olevaa sopimusta ei tarvita. Nykyiset huonot perussopimukset on korvattava nykyistä selkeämmällä perussopimuksella joka ei perustu pääoman vapauksien korostamiseen muiden ylitse.

2. En ole. Vastustan Lissabonin sopimusta myös kokonaisuutena.

3. En ole, tämä on yksi pahimmista kohdista Lissabonin sopimuksessa, ja suomalainen tulkinta siitä osoittaa kuinka meidän vallanpitäjämme tulkitsevat kaikki aina pahimman mukaan EU:n mallioppilaspolitiikan mukaisesti.

PENTTI TIUSANEN, VAS

1. En ole! Emme tarvitse Lissabonin sopimusta, emmekä muutakaan verhoiltua perustuslakia tai "perustuslain kaltaista sopimusta".

2. En todellakaan, tällainen mahdollisuus on todella uhka kaikkien sopimusten laillisuudelle. Eurooppa-neuvosto teki juuri viime joulukuussa ilmastonmuutoksen hillinnän kannalta todellakin heikennyksiä, epädemokraattisesti, heikolla valmistelulla. Teollisuudelle jaettiin runsaalla kädellä päästöyksiköitä, tämä ei todellakaan kannusta energiatehokkuuteen.

3. En ole. Jo nyt voimassa oleva automaattinen inflaatiotarkistus on epäoikeudenmukaista, aseille ja sotilaiden toiveille on jo nyt luotu menoautomaatti inflaatiotarkastuksineen, mutta ei sosiaaliturvalle,

kuntien valtionosuuksille tai eläkkeille, joissa toteutuu vain leikattu indeksi.

KAARINA KAILO, VAS

1. Ehdottomasti ei tarvitse. Valtaa on jo nyt keskitetty EU:hun aivan liikaa rahanvallan etujen nimissä.
2. Tämä on täysin epädemokraattinen eliittivetoinen suunta, josta olen erittäin huolissani. Eliitti ajattelee talouselämän ja omia etujaan.
3. En lainkaan. Arjen turvallisuuteen tarvittaisiin paljon suurempaa satsusta. Esim. vanhukset, naiset, lapset tarvitsisivat paljon tukea sen sijaan, että turvakoteja suljetaan tai säästösyistä ajetaan alas. Nämä ovat arjen turvallisuuskysymyksiä, jotka unohdetaan Nato- ja militarismi-kiimassa.

VUOKKO PIIPPOLAINEN, VAS

1. Perustuslaki EU:ssa ei missään nimessä saa olla ylempi mitä, oman maan lainsäädäntö. Valtaa tullaan muuten pikkuhiljaa siirtämään suuriin valtioihin esim. Saksa ja Ranska. Meillä on Suomessa oma budjetti sekä eduskunta, joka säättää ja päättää laeista.
2. Peruskirjoja ei saisi muuttella kulloinkin vallassa olevien poliitikkojen toimesta. Pienet valtiot ja puolueet eivät olisi tasavertaisessa asemassa. Kansalaiskeskustelua pitää käydä ja suurissa asioissa jopa neuvoa antavia äänestyksiä järjestettävä. Aina vaan tuntuu siltä, että uudistetut sopimukset ovat monimutkaisia ja vaikeatajuisia.
3. Puolustukseen ei enää lisää määrärahoja. Ennemminkin Suomen pitäisi tehdä tiivistä yhteistyötä muiden pohjoismaiden kanssa. Tehdä hankintoja yhteisesti. Nyt juuri Suomen hallitus päätti 400milj.e aseostoista, Nato-yhteensovivista ohjuksista.

ANNIKA LAPINTIE, VAS

1. Lissabonin sopimus keskittyy liikaa ajamaan talouselämän etuja. Sitä ei tarvita. Yhteiseurooppalaista sääntelyä tarvittaisiin sen sijaan kansalaisten puolustamiseen talouselämän kasvotonta valtaa vastaan. Suurissa maissa järjestäytynyt työväenliike on neuvotellut työntekijöille hyvän irtisanomissuojan. Samat hyvät käytännöt pitää saada myös meille. Vasemmistolitille on tärkeää toimia tässä yhdessä parlamentin muiden punavihreiden ryhmien kanssa.
2. EU:n päätöksentekoa on tuotava lähemmäksi kansalaisia. Euroopan unio-

nia tulee kehittää todella avoimeksi ja demokraattiseksi yhteisöksi. Päätöksenteolle on tehtävä tilaa myös virkakoneiston ulkopuolelle. Kansalaisliikkeiden ja kansalaisjärjestöjen äänen on kuuluttava ja suoraa vaikuttamista, kuten kansanäänestyksiä on lisättävä. Peruskirjojen muuttamisesta olisi hyvä aina järjestää kansanäänestys.

3. Aseiden sijaan tulee EU:ssa satsata jäsenmaiden kansalaisten tasa-arvoon ja ympäristön hyvinvointiin. Satsaaminen aseisiin keskellä talouskriisiä osoittaa käsittämätöntä välinpitämättömyyttä. Laman oloissa yhteiskunnan tuki työttömille, eläkeläisille, lapsiperheille ja opiskelijoille olisi ensiarvoisen tärkeää. On laskettu, että köyhyyden poistaminen Suomesta kokonaan maksaisi noin miljardi euroa. Tuo summa on pienempi kuin viimeisimpien asehankintojen hintalapussa.

SAARAKKALA VELI-MATTI, PS

1. En., 2. En., 3. En.

ERKKI HAVANSI, PS (sit.)

1. Ei tarvita sellaista "perustuslakia", koska Suomi on jo muutenkin luovuttanut Brysselille liikaa valtaa määrätä meidän asioistamme.
2. Peruskirjojen tuollainen muuttaminen olisi erittäin epädemokraattista ja siksi hylättävää.
3. En ole valmis siihen, koska Suomen tulee saada itse ratkaista puolustuksensa rahamäärät, esim. alitetaan vai ylitetäänkö kysymyksessä mainittu yhtälö.

SAMPO TERHO, PS

1. Perustuslaki on tällä hetkellä ja nykyisessä muodossaan tarpeeton, eikä sitä varsinkaan saisi toteuttaa vasten kansalaisten tahtoa, kuten nyt monessa Euroopan maassa tapahtuu. EU tarvitsisi uusien lakien sijaan selkeät arvot ja ymmärrettävät tavoitteet. Niin kauan kun kukaan ei oikein edes tiedä miksi EU on olemassa, siis mikä on sen olemassaolon perimmäinen tarkoitus ja toiminnan keskeisin tavoite, eivät uudet perustuslait paranna unionin toimintaa. Tärkeintä olisi tuoda EU lähemmäs kansaa, mikä ei onnistu nöyryyttämällä kansalaismielipidettä epätoivotulla perustuslailla, vaan kertomalla selkeästi millä asialla EU oikeasti on.
2. En hyväksy tällaista kehitystä, joka vie vallan aina vain kauemmas kansalaisista. Erityisen huolestuttavaa on, että jos EU

voi ruveta toimimaan ilman kansallisten parlamenttien hyväksyntää ja siunausta, miten käy meidän pienten jäsenmaiden? EU päättää jo nyt hyvin monista Suomen suurimmista asioista. Lissabonin sopimuksen ajatus on, ettemme voi enää yksin torjua meille haitallisia päätöksiä, vaan määränemmistöpäätöksiä tehtäessä esimerkiksi Puolalla ja jatkossa vaikkapa Turkilla on monin verroin enemmän päätösvaltaa suomalaisten omista asioista, kuin meillä itsellämme. En käsitä miten tätä voi kukaan suomalainen poliitikko toivoa.

3. Olen tavallaan jäävi vastaamaan koska työskentelen itse Maanpuolustuskorkeakoulussa tutkijana, mutta itse en näe EU:n tai Suomen millään tapaa militarisoituvan. Päinvastoin EU on sotilaallisesti surkean heikko maailman muihin suurvaltoihin kuten Yhdysvaltoihin, Venäjään tai Kiinaan nähden. Tässä suhteessa siis kehittämisen varaa ja tarvetta on runsaasti. EU tarvitsee joukkoja paitsi omaan puolustukseensa, myös kansainvälisiin rauhanturvatehtäviin. Kysymys ei ole jatkuvasta militarisoinnista, nouseehan Suomen valtion budjetti vuosi vuodelta muiltakin osin, eikä vain sotilasmaiden suhteen.

KIKE ELOMAA, PS

1. Mielestäni kansallisen lainsäädännön pitää olla aina ylempänä.
2. Mielestäni kaikkia koskevia suuria päätöksiä voidaan tehdä vain ensin yleisen keskustelun kautta. Tärkeimmistä asioista pitää järjestää kansanäänestys.
3. Mielestäni Suomen on säilytettävä uskottavat itsenäiset puolustusvoimat. Vanha viisaus valmistaudu sotaan on paras rauhan tae. Puolustusvoimien nykyaikaistaminen tuo mielestäni kaivattuja säästöjä, tinkimättä puolustuksemme tasosta.

LAURI HEIKKILÄ, PS

1. Mielestäni EU ei tarvitse perustuslakia, joka on maamme kansallista lainsäädäntöä ylempi. Mielestäni on yksinkertaisuuden osoitus, jos päästämme vieraiden valtioiden edustajat tekemään päätökset puolestamme.
2. Mielestäni peruskirjojen muuttamisesta tulisi järjestää kansanäänestys ja ennen kansanäänestystä pitäisi kansalle tehdä rehellisesti selväksi sopimusten muutoksen sisältö ja sen vaikutukset kansan elämään ja oikeudelliseen asemaan.
3. Mielestäni jatkuvaa vel-

voitetta ei tule hyväksyä, mutta toisaalta Suomen puolustusvoimille pitää osoittaa riittävästi määrärahoja, että meillä on uskottavat mahdollisuudet puolustaa maatamme. Aikaisemmat sotamme ovat osoittaneet, että paljain käsin on paha pärjätä eikä ulkomaiseen apuun ole voinut ennenkään luottaa.

JYRKI VASKELA, IPU

1. Ei. Suomen kansalle on heti palautettava kansalaisoikeudet. Suomen on heti, kun vain mahdollista, erottava EU:sta. Eduskunta voi yksinkertaisella enemmistöllä irrottaa Suomen EU:sta, kauppaliitto ETA riittää.
2. Ei, tähän ei pidä antaa lupaa. Liittovaltion vastustajien on koottava voimansa EU:n parlamentissa yhteen ja kaadettava koko liittovaltio hanke. Pienten maiden kansallista itsemääräämisoikeutta on kasvatettava ja neuvoa antavia kansanäänestyksiä järjestettävä vaalien yhteydessä. Demokraattisissa maissa kysytään kansan mielipidettä kaavakkeella eri asioissa vaalien yhteydessä, tämän käytännön voisi tuoda myös Suomeen.
3. Suomesta on tehtävä jälleen puolueeton maa. Meillä on Euroopan suurin tykistö ja luja puolustus-tahto. Nykyinen poliittinen linjaus on syönyt puolustustahtoa, mutta uskon sen palautuvan puolueettomuuden myötä. Puolustukseen erikoistunut armeija ei tarvitse niin paljon varoja kuin hyökkäykseen suunniteltu armeija. Maamiinat tulee saada takaisin. Määrärahoja ei armeijalta tule supistaa. Vaan säilyttää riittävinä, jotta uskottava oma puolustus säilyy.

LENA WIKSTEN, IPU

1. En missään nimessä. Maa ei ole itsenäinen, jos muun tahon lainsäädäntö on sen oman perustuslain yläpuolella.
2. Tällaista suuruusluokkaa edustavassa kysymyksessä kansalaisten mielipidettä on ehdottomasti kuultava ja noudatettava.
3. En todellakaan ole. Enemminkin tulisi mahdollisuuksien mukaan pyrkiä kansainvälisiin sopimuksiin perustuvaan demilitarisointiin.

MIKKO KULMALA, IPU

1. Tämä on luonnollinen kehitys liittovaltioksi muuttuvalle unionille. Valtio tarvitsee perustuslain, mutta Suomi ei tarvitse EU:ta. Oma perustuslakia ylempää jonkun muun valtion perustuslakia me emme tarvitse.
2. Tämäkin on EU:n kaltai-

selle rakennelmalle tyypillinen esimerkki. Demokratia loistaa poissaolollaan.

3. En. Korotetaan sosiaalietuuksia tai eläkkeitä näin?

JONATHAN WIDELL, IPU

1. Jos perustuslaki tuodaan Suomeen ulkoa ja ylhäältä, "itsenäiset valtiot" kannattaa tosiaan panna lainausmerkkeihin. Se, mitä jäsenyys tarvitsee, on eri asia kuin se, mitä jäsenvaltio – tässä tapauksessa tietysti Suomi – tarvitsee. Vastaan, että en ole sitä mieltä, että jäsenyys tarvitsee perustuslakia. "Jäsenyydestä" on kuitenkin sitä oudompi puhua, mitä lähempänä tämä perustuslakikumma on.
2. Poliitikot varmaankin ottavat yleisen mielipiteen huomioon, mitä se sitten käytännössä tarkoittaneekin. Peruskirjojen muuttaminen ei ole kuitenkaan sama asia kuin kansallisen lain muuttaminen. Jäsenvaltio ei voi olla olemassa ilman kansallista lakia. Jäsenvaltio voi sen sijaan hyvinkin olla olemassa ilman EU:n peruskirjoja ja EU-lainsäädäntöä. Kyse ei ole varsinaisesti siitä, voivatko poliitikot muuttaa peruskirjoja. Kyse on siitä, kuka ne hyväksyy. Kun peruskirjoja muutetaan, vanha jäsenyys ei ole enää ilman muuta pätevä, vaan muutetuilla peruskirjoilla luodaan periaatteessa uusi yhteisö. Uuden yhteisön jäsenyydestä on päätettävä jäsenvaltioissa erikseen. Ne jäsenvaltiot, jotka haluavat jatkaa ns. integroitumistaan syvemmälle, voivat niin tehdä. Muut jäävät ulkopuolelle Euroopan talousalueen jäseniksi, kunnes päättävät erota siitä.
3. En ole periaatteessa puolustusmenojen lisäämistä vastaan. Olen sitä vastaan, että Suomen puolustuspolitiikasta määrätään Suomen ulkopuolella. "Puolustuksesta" on siinä vaiheessa harhaanjohtavaa puhua.

SINIKKA TYYNELÄ, IPU

1. Emme missään tapauksessa saa hyväksyä oman perustuslakimme ylimenevää ja/tai ylimeneviä asiakirjoja missään tilanteessa!
2. En missään tapauksessa hyväksy sellaista mielivaltaa, kun jo EU:n liittymis-sopimus tehtiin vastoin perustuslain säätämisjärjestystä – laittomasti! Edes markan syrjäyttämisestä ei ole eduskunnan päätöstä!
3. En missään tapauksessa, vaikka tosiasiaa Suomen viimeaikaiset Hornet-päivätykset ja ilmatorjuntahankinnat paljastavat, että Suomi on jo Natotettu

vastoin kansan enemmistön mielipidettä!

TEPPO HONKASALO, IPU

1. En ole. Emme tarvitse omaa kansallista lainsäädäntöämme ylempänä olevaa "Itsenäisten valtioiden" perustuslakia.
2. En ole. Mielestäni kansalaisia koskevia päätöksiä ei voi tehdä ilman kansalaiskeskustelua ja sen huomiointia.
3. En ole valmis siihen, että Suomi hyväksyy omaksi ylimmäksi laikseen jatkuvaan militarisointiin velvoittavan säädöksen.

HARRI NORDLING, IPU

1. Ei tarvita, 2. Ei voida,
3. En hyväksy

LEA LAUNOKARI, IPU

1. EU:n jäsenvaltiot eivät tarvitse perustuslakia vaan itsenäiset valtiot voivat toimia yhteisten sopimusten pohjalta. On valitettavaa, että jo nyt yli 80 % kansallisista laeista on sopeutettu EU lakien mukaan.
2. Olisi äärettömän suotavaa, että kansalaiskeskustelulle annettaisiin tilaa ja mahdollisuuksia EU:ssa. Tämä asia vaan on jo nyt EU:n perustuslain ja sittemmin Lissabonin sopimuksen yhteydessä tyrmätty kansalaisilta. Suomessa ei käyty minkäänlaista keskustelua saatikka annettu kansan äänestää Lissabonin sopimukselta. Irlannissa väännetään kansalaisten mielipidettä sadoilla tuhansilla euroilla 'oikealle' tielle. Paras ja ainoa tapa on asteittainen EU:n purkaminen.
3. En missään tapauksessa. Suomi on jo nyt sidottu aivan liikaa EU:n ns. turvallisuuspolitiikkaan. Eikä Lissabonin sopimus ole vielä astunut voimaan. Suomen ei olisi pitänyt tehdä tässä asiassa vielä päätöksiä.

ANTTI PESONEN, IPU

1. Ei missään tapauksessa,
2. Ei, 3. En.

AUNE MÄNTTÄRI, IPU

1. Olen sitä mieltä, että jokaisella valtiolla tulee olla itsenäinen lainsäädäntö. Nykyisten jäsenmaiden itsemääräämisoikeutta on välittömästi lisättävä. Euroopan mantereella olevat valtiot voisivat mielestäni tehdä vaikkapa unionin nimellä yhteistyötä ja näin edustaa oman mantereensa kansoja ja luoda edellytyksiä alueella olevien valtioiden menestykselle Aasian, Afrikan, Australian, Etelä- ja Pohjois-Amerikan mantereilla olevien valtioiden kanssa.
2. Olen ehdottomasti eri mieltä. EU:n peruskirjoja

muutettaessa on aina välttämätöntä antaa kansalaisille oikeaa tietoa ja kysyä heidän mielipidettään.

3. Olen täysin eri mieltä. Suomen tulee irtautua EU:sta ja puolustusmäärärahoja on vähennettävä. Suomella ei ole mitään sellaista uhkaa, jonka takia tarvittaisiin Nato-yhteensopivaa kalustoa ja vuosittain automaattisesti nousevia puolustusmenoja.

MARKKU HENNEKEN, IPU

1. Lissabonin sopimusta - ja joka on käytännössä avoin valtakirja koko EU-projektin alkuun panemalle euroeliitille - ei tarvita.
2. En ole - ja kuten sanottua - Lissabonin sopimus on avoin valtakirja euroeliitille itselleen ja sen eteneminen pitää pysäyttää.
3. En ole. NATO-maiden - ja Natostahan tässäkin on viime kädessä kyse - yhteenlasketut "puolustus" menot olivat viime vuonna yli 1.000 miljardia dollaria eli noin 70% koko maailman kakusta. Vastaavasti Venäjän - pinta-alaltaan maailman suurimman ja luonnonvaroiltaan rikkaimman valtion - vastaavat menot olivat n.70 miljardia. Pienen saarivaltion - Ison-Britannian menot taas olivat yli 55 miljardia - ja herääkin kysymys, että kuka onkaan uhka ja kenelle?

MERJA RENVALL, IPU

1. En missään nimessä, koska sellaisesta ei mainittu kansanäänestyksen yhteydessä. Asiasta täytyisi ehdottomasti järjestää kansanäänestys.
2. Mainittu huippukokous, ja muutkin Lissabonin sopimukseen ujutetut päätöksenteon oikotiet, erityisesti neuvostolle ja komissiolle, saattavat vähäiset parannukset parlamentin osalta naurunalaisiksi.
3. En hyväksy! Sitä paitsi EU:han koostuu jo useammasta armeijajyksiköstä!

NILS TORVALDS, RKP

1. Perustuslaki ei ollut edes oikea nimitys uudelle sopimukselle. Sellaista siis ei tarvita. Globaalin kriisin seurauksena tarvitaan kuitenkin tehokkaampia tapoja tehdä päätöksiä EU:n puitteissa.
2. Demokratiavaje on EU:n suurin ja tulevaisuuden kannalta vakavin haaste: Tähän haasteeseen ei voi vastata vähentämällä kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia.
3. En!

ARI VATANEN, KOK

1. Tärkein asia ihmiselämässä ei ole valtioiden itsemääräämisoikeus, vaan

ihmisten hyvinvointi. Valtiosopimusten tulee palvella ihmistä, eikä toisinpäin. Yksinkertainen johtopäätös on, että perustuslakeja ja -sopimuksia tulee tehdä sen mukaan, mikä edistää ihmisperheemme hyvinvointia. Tässä tapauksessa EU:n perussopimukset ovat luomassa rauhaa ja vakautta eurooppalaisille ihmisille - ja myös Euroopan ulkopuolelle.

2. Miten niin kansalaiskeskustelua ei oteta huomioon? Minä ja kaikki tuntemani poliitikot Euroopan parlamentissa kuuntelemme kaikki herkäällä korvalla kansalaisten viestiä - liveinä ja lehdistä. Kansanäänestys lakitekstistä on täysin eri asia. Edustuksellisen demokratian idea on, että kansalaiset valitsevat edustajat perehtymään heidän puolestaan lakiteksteihin. Siitä tässäkin on kysymys.
3. Ei pidä paikkaansa. Laki ei velvoita lisäämään. Terve järki sen sijaan pyytää pitämään huolta puolustuksen kunnosta, ja tämän terveen järjen valtioiden johtajat ottavat päätöksissään huomioon. Huolehtia ei voi nollabudjetilla - se rapauttaisi puolustuksen.

SIRPA PIETIKÄINEN, KOK

1. EU-laki on lakihierarkiassa kansallisten lakien yläpuolella jo nyt. Lissabonin sopimus ei ole EU:n perustuslaki. Toisaalta perustuslaki toisi EU-lainsäädäntöön kaivattua selkeyttä sekä parantaisi kansalaisten asemaa.
2. Hallitukset vastaavat politiikastaan demokraattisesti valituille kansallisille parlamenteille - näin ne ovat vastuussa myös kansalle. Kansanäänestyksen järjestäminen asioissa, joissa kansalaisille asetetaan selkeä kyllä - ei -kysymys, on hyvin suositeltavaa (esimerkiksi kysymys lisäydinvoimasta). Tätä vastoin äänestys monimutkaisista asioista, joissa yksi äänestää yhden asian perusteella vastaan ja toinen toisen, ei ole perusteltua. Tämä on sama, kun jos vaikka valtion budjetti asetettaisiin kansanäänestyksen kohteeksi - millä perusteella kukaan voisi äänestää kyllä tai ei koko budjetista?
3. Tämä on kieltämättä yksi Lissabonin sopimuksen vaikeimpia kysymyksiä. Sopimuksessa ei mainita summaa tai määrää, miten paljon puolustusmenoihin tulee investoida, näin ollen nykyinen puolustusmäärärahojen korottaminen ei muuttuisi sopimuksen pakottamana

HEIKKI KAUPPI, KOK

1. Kyllä, Euroopan Unioni

tarvitsee perustuslain.

2. Kysymys on harhaanjohtavasti asetettu. Perussopimuksen 48§ mukaan: "Muutokset tulevat voimaan, kun kaikki jäsenvaltiot ovat ratifioineet ne valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti." Toisin sanoen peruskirjoja ei voi muuttaa EU:n huippukokouksessa. Huippukokous voi tehdä esityksen muuttamisesta, joka on jokaisessa jäsenvaltiossa hyväksyttävä erikseen.
3. Tarkalleen ottaen sopimuksessa sanotaan näin: "Jäsenvaltiot sitoutuvat asteittain parantamaan sotilaallisia voimavarojaan." Suomen hallituksen tulkinta tietää sitä, että puolustusmäärärahat kasvavat hitaammin kuin on toteutunut bruttokansantuotteen reaalikasvu. Tämä itse asiassa tarkoittaa asteittaista demilitarisointia. Kyllä tähän voi sitoutua.

EVA-RIITTA SIITONEN, KOK

1. Konventti teki ehdotuksen perustuslaillisesta sopimuksesta (ei perustuslaista), mutta tämä kaatui. Nyt keskustellaan Lissabonin sopimuksesta, jonka sisältö on kuitenkin lähellä konventin esitystä. Suomi on kansanäänestyksessä mitatulla enemmistöllä halunnut olla EU:ssa mukana. EU:n jatkokehityksessä Suomi on ollut mukana demokraattisesti valittujen eduskunnan ja valtiojohdon päätöksillä.
2. On totta, että kansalaiset kokevat EU:n etäiseksi ja toivon, että tämä muuttuisi tulevaisuudessa. Kysymyksestänne ymmärrän, että olette huolissanne myös kansalaiskeskustelun vähäisyydestä. Siihen huoleen on helppo yhtyä. Sekin on totta, että EU:n huippukokouksessa valtioiden johtajat vetävät suuntaviivat. Mutta sopimukset on kansallisesti ratifioitava kussakin maassa demokraattisesti sovittujen sääntöjen mukaisesti. Esimerkiksi Irlannissa ratifiointi vaatii kansanäänestyksen, Suomessa riittää viime kädessä eduskunnan hyväksyntä. Kansalaiset saattavat kyllä kokea, että heillä ei ole tarpeeksi vaikutusvaltaa, mutta eduskuntavaaleisahan kansanedustajien tekemät päätökset punnitaan.
3. Pidän tärkeänä sitä, että Suomi huolehtii itse puolustuksestaan. Suomi voi kuitenkin tehdä sitä yhteistyössä muiden eurooppalaisten kanssa. Näin toisen maailmansodan aikaan syntyneenä suomalaisena ja sota-ajasta jotain muistavana uskon, että suomalaisillekin hädän hetkellä

muiden apu kelpaisi.

FLEMMING BERGH, VIHRR

1. Tietyltä osin kyllä. Nykyisellä konsensuslainsäädännöllä yksittäiset valtiot pystyvät lypsämään kohtuuttomia etuja yhtenäisyyden saavuttamiseksi.
2. Näin demokratia toimii. Jos Suomea kokouksessa edustaa parlamentaarisesti valittu hallitus, niin tulee olla mahdollista. Tämäkin, jottei kansanäänestystä voida hyödyntää omien etujensa ajamiseen.
3. Sotilasmäärärahoja ei tulisi korottaa, ei ainakaan minkäänlaisena automaationa.

SATU HASSI, VIHRR

1. EU:n perussopimuksia tarvitaan muun muassa sen määrittämiseksi, miten päätöksenteko EU:ssa tapahtuu. Niitä muutetaan vain jäsenvaltioiden yksimielisen päätöksen kautta, eli kynnys muutoksiin on sangen korkea. Mielestäni on toisarvoinen kysymys, kutsutaanko perussopimusta perustuslaiksi vai ei. Ehdolla ollut "perustuslaki" oli siinä mielessä harhaanjohtava, että se ei luonut määräenemmistömenettelyä "perustuslain" muuttamiseksi, vaan muutokset tapahtuvat kuten ennenkin vain sen kautta että kaikki jäsenvaltiot ratifioivat ne.
2. Kannatan sitä, että EU:n perussopimusten muutoksista järjestetään aina EU:n laajuinen kansanäänestys. Se edesauttaisi myös sitä, että sopimustekstit kirjoitettaisiin ymmärrettävämpään muotoon.
3. Puolustus- ja turvallisuuspolitiikkaa on katsottava kokonaisuutena. Ennen kaikkea pitää ottaa huomioon uudet turvallisuusriskit, kuten ilmastomuutoksen seuraukset (vesipula, kuivuuden paheneminen monilla alueilla, kiistat vedestä ja maasta, kaikesta tästä seuraavat kansainvaellukset ja konfliktit). Lissabonin sopimuksessa mainitaan, että jäsenmaiden tulee parantaa "sotilaallisiaan valmiuksia". Ei EU-komissio kuitenkaan oikeasti Lissabonin sopimuksen nojalla voi viedä EU-tuomioistuimeen sellaista maata, jonka puolustusbudjetti ei kasva. Toisin sanoen kohta on luonteeltaan poliittinen julistus, jonka sisällöstä sinänsä olen eri mieltä.

HEIDI HAUTALA, VIHRR

1. EU ei ole varsinaisesti "itsenäisten valtioiden" yhteisö, vaan jäsenmaat ovat luovuttaneet yhteisellä päätöksellään osan kansallisesta toimivallastaan unionille, joten tämän toimivallan toimeenpanevas-

ta lainsäädännöstä on tullut osa Suomen perustuslakia. EU:lle näin luovutettu toimivalta määritelmän mukaan ylittää kansallisen toimivallan. EU:n vastustajien pitäisi lakata levittämästä pelottavaa käsitystä EU:n säädösten ylemmydestä.

2. Perustamissopimuksen määräyksiä voidaan muuttaa vain jäsenmaiden yksimielisellä päätöksellä. On jokaisen maan ja sen kansalaisyhteiskunnan asia, käydäänkö näistä mahdollisista muutoksista kansalaiskeskustelua.

3. Säädöksen tulkinta on hyvin väljä. Puolustusministeri Häkämieskään ei enää usko kyseisen tulkinnan mukaisen korotuksen toteutuvan taantuman takia. EU:ssa on onneksi siviilikriisinhallinnan asema koko ajan vahvistunut, tosin sen yhteydessä

saatetaan tarvita myös sotilaallista kriisinhallintaa.

TARJA CRONBERG, VIHR

1. EU tarvitsee selkeämpiä menetelytapoja. Nykyinen EU on syntynyt monien sopimusten summana ja niitä on syytä yhtenäistä ja selkeyttää. Perustuslakia ei ehkä tarvita, mutta jonkinlaista yhtenäistä perussopimusta on syytä tavoitella. Lissabonin sopimus on tässä selkeyttämisurakassa hyvä alku.

2. Perussopimuksista täytyy aina käydä laaja kansalaiskeskustelu. Mieluiten sopimukset tulee hyväksyttää kansanäänestysten kautta. Lissabonin sopimus ei sisällä EU:n peruskirjojen muuttamista EU:n huippukokouksessa. Sen sijaan Lissabonin sopimus lisää ainoan kansalaisten suoraan valitseman EU:n elimen, europarlamentin,

valtaa. Kansalaisaloitteen ansiosta kansalaisille tulee uusi vaikutuskanava. Nämä seikat tuovat EU:n toivottavasti myös lähemmäksi kansalaisiaan.

3. EU:n perustuslaki tai edes Lissabonin sopimus ei velvoita jäsenmaita jatkuvasti lisäämään sotilaallisia voimavarojaan. Suomen puolustusmäärärahoja taas korotetaan hallituksen kehyspäättöksen mukaan vuonna 2011 seuraavasti: ”Menoja lisätään kahdella prosentilla edellisen vuoden puolustusministeriön hallinnonalan kehukseen luettavien menojen yhteismäärästä. Tähän lisäykseen tehdään vuosittain reaalisien tason säilyttämiseksi kahden prosentin korotus.” Näillä näkymin korotukset tulevat v. 2011 jälkeen tuolloin tehtyyn kahden prosentin korotukseen. Vuonna 2011 maassa on

uusi hallitus ja mikäli taloustilanne jatkuu heikkona, niin nuokin korotukset ovat varmasti vakavan harkinnan kohteena.

EHDOKKAAT, STP

Bäckman Johan, Ekman Minna, Hietanen Leena, Kautto Hannu, Koivisto Esko, Koivula Risto, Kyronlahti- Keskivaara Rosa-Maria, Lavikainen Juhani, Muilu Jaakko, Nevalainen Anna, Ouarab Sami, Paakkolanvaara Liisa, Pietikäinen Wainö, Rahikainen Janne, Ruttonen Raimo, Tanski Juhani, Tiainen Pekka, Typpö Heikki, Wahrman Kalevi, Valo Britt-Marie

Puolueen ilmoituksen mukaan STP: n kaikki ehdokkaat ovat vastanneet kysymyksiin samalla tavalla: 1. Ei, 2. Ei, 3. Ei

Vaihtoehto EU:lle -liikkeen kommentit saatuihin vastauksiin.

1. Kansalaisten keskuudessa on ansaitusti herättänyt kummastusta kun EU-jäsenyys hyväksyttiin eduskunnassa nimen omaan kansainvälisenä sopimuksena ja joka päätöksen mukaan ei vaatinut muutoksia voimassaolevaan maamme perustuslakiin. Miten ihmeessä, Euroopan unionille ryhdyttiin alun perin laatimaan

perustuslakia. Kyseessä ei tietenkään enää voi olla itsenäisten valtioiden yhteisö. On myös syytä muistuttaa, että eduskunta ehti jo 5.12.2006 ratifioida edellisen perustuslakisopimuksen. Koska kaksi kertaa hylätty perustuslakiesitys ja kertaalleen hylätty Lissabonin sopimus ovat pääosin sisällöltään samanlaiset, on ajat-

telematonta suhtautua asiaan niin kuin kyseessä olisi ollut ”normaali” perussopimuksen muutos.

2. Määräykset, joilla voidaan peruskirjoja muuttaa ovat mutkikkaat ja monilta osin tulkinnanvaraiset. Lisäksi käytetään epämääräisiä termejä kuten ”pienet” ja ”vähäpätöiset muutokset” jne. Tulkinnan näistä tekee komissio antamalla esitykset muutoksista. Kansalaiskeskustelun vaatimus kuulostaa komealta mutta sen toteuttaminen antaa vain odotuttaa itseään! Aina-

kaan sitä ei esiinny Lissabonin sopimuksessa!

3. Asevarainen turvallisuusajattelu on pesiytynyt Euroopan unioniin. Se on kirjattu sen sotilaalliseen toimeksiantoon ja vaikuttaa varmaankin jo kaikkien jäsenmaiden (suurin osa NATOn jäseniä) talousarvioihin. Poliitikot kieltävät yhteyden, mutta miksi kyseinen lause on edelleenkin myös ”uudessa” Lissabonin sopimuksessa?

VEU:n vuosikokous pidettiin 16.5.2009 Kirjalla. Kokouksessa käsiteltiin normaalit vuosikokousasiat, hyväksyttiin toimintakertomus ja tilit. Kokouksessa valittiin hallitus vuodelle 2009 vain vähäisin muutoksin. Kokouksessa hyväksyttiin seuraava kannanotto:

Miksi kansalaisia tarvitaan vain vaaleissa?

Kesäkuun 7.päivänä maassamme järjestetään EU:n parlamenttivaalit. Vaaleissa korostetaan sitä, miten pienikin maa voi vaikuttaa EU:n toimintaan, jos sillä on pätevät edustajat. Vaalit ovatkin

sitten olleetkin ainoa asia, johon kansalaiset on ollut pakko ottaa mukaan!

Vuosien mittaan Vaihtoehto EU:lle -kansalaisliike on yrittänyt saada aikaan keskustelua vaikkapa Maastrichtin sopimuksen sisällöstä ja myöskin laajempaa keskustelua siitä, mihin suuntaan Euroopan Unionia ollaan kehittämässä. Aikanaan annettiin johtavien poliitikkojen taholta ymmärtää, että esimerkiksi Rahaunionista tullaan päättämään erikseen myöhemmin ja moni suomalainen sai sen käsityksen, että EMU:sta tullaan järjestämään uusi kansanäänestys.

Silloisessa keskustelussa annettiin myös ymmärtää, että vaikka

Maastrichtin sopimuksessa avattiin tie yhteiselle puolustukselle, se ei tule toteutumaan lähitulevaisuudessa. Viimeisimmästä kansanäänestyksestä on kulunut vuosia. Euro on toteutunut – ilman kansanäänestystä - vaikka enemmistö suomalaisista suhtautui kielteisesti yhteiseen valuuttaan.

Eduskuntamme on ratifioinut uuden EU-sopimuksen – Lissabonin sopimuksen ja sitä ennen jo kaatuneen Perustuslakiesityksen – ilman kansanäänestystä, vaikka sopimusten luonne on selvästi liittovaltiokehitystä edistävä ja siten kaventaa edelleen kansallista päätösvaltaa. EU:n militarisointi etenee yhtä jalkaa NATOn kanssa. Sille laadittu sotilaallinen toimek-

sianto sisältää kaikki sotilasliiton elementit mukaan lukien toimimisen ilman YK:n oikeutusta.

Merkittävä osa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikasta on siirtynyt EU:n päätöksenteon alaisuuteen, ja noin 80 prosenttia kansallisesta lainsäädännöstä tulee nykyään EU:sta, – ilman että suomalaiset ovat käyneet avointa, rehellistä ja tasa-puolista keskustelua näin suuren vallankäytön luovuttamisesta EU:lle.

Vaihtoehto EU:lle vaatii, että kansalaiset ja heidän näkemyksensä otetaan mukaan siihen prosessiin, jota kutsutaan eurooppalaiseksi integraatioksi ja joka julistaa olevansa demokratian, vakauden ja rauhan asialla.

Saajan tilinumero, saaja Mottagarens kontonummer, mottagare	
Sampo 800015-926663	
Vaihtoehto EU:lle Tiedotuskeskus ry	
Mäkelänkatu 15	
00550 Helsinki	
Maksaja Betalare	
Allekirjoitus Underskrift	
Tilityt n:o Från konto nr	
Tilillä n:o Från konto nr	

TILISIIRTO GIRERING	
Jäsenmaksu, sis.lehden	17 €
Opiskelijat, työttömät	8,50 €
Perhejäsenmaksu	34 €
Kannatusmaksu	
Huom! Kirjoita selvästi nimi, osoite, maksulaji, summa sekä vuosi	
Viesti Meddelande	
Vilitennumero referensnummer	
Eräpäivä Förfallidag €	
€	
Tilille n:o Till konto nr	
Tilityt n:o Från konto nr	

KUITTI KVITTO	
Saaja ja maksaja Mottagare och betalare	

Muistathan
maksaa
jäsenmaksun